

Mūsdienu Ukrainu literatūra. Īss ieskats

SVETLANA POGODINA, DR.PHILOL (LU HZF)

LNB, 16. SEPTEMBRĪ, 2022.G.

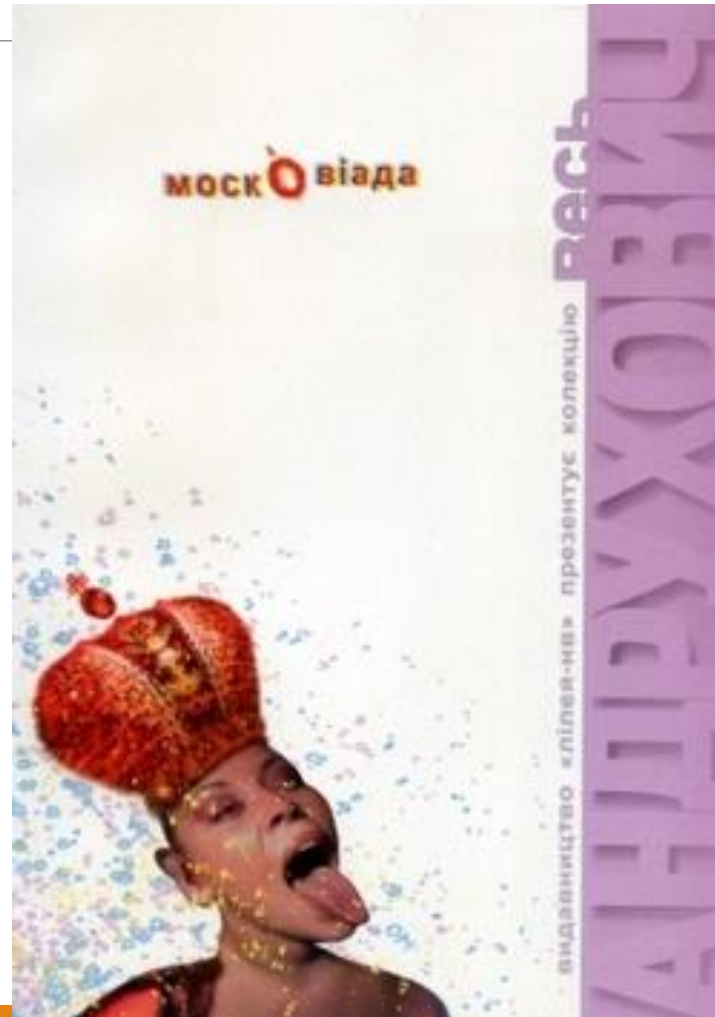
Lai apzīmētu mūsdienu ukraiņu literatūru vietējā (ukraiņu) kritikā, tiek izmantots termins “modernā ukraiņu literatūra” (ukr. „сучасна українська література”), saīsināti kā *sučukrlit* (сучукрлит).

1985. gadā dibinātā literārā apvienība **Bu-Ba-Bu**, kas ir abriaviatūra (burleska, balagāns, bufonāde). Apvienībā ietilpst ukraiņu dzejnieki Jurijs Andruhovičs, Viktors Neboraks un Aleksandrs Irvanecs. Literārās apvienības **Bu-Ba-Bu** daiļrade kļuva par māksliniecisku - poētisku atbildi smieklu refleksijas veidā par sociālo situāciju pēc padomju sociālās sistēmas sabrukuma.

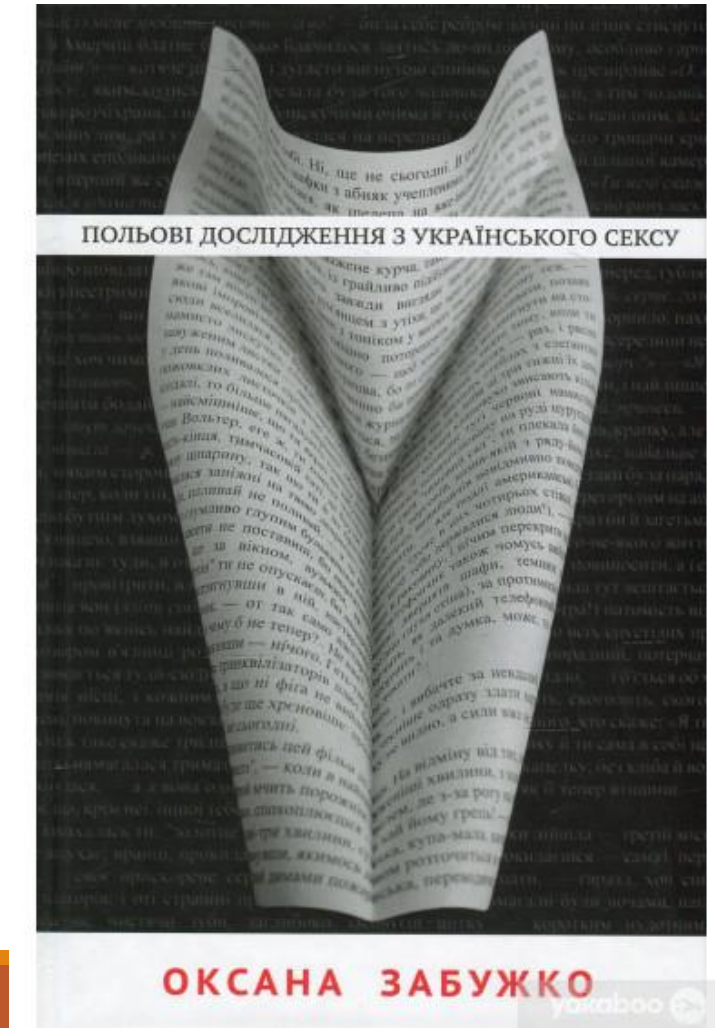
Jurijs Andruhovičs – „Moskoviada”

Юрій Андрухович „«Московіада»”, 1993. gads

„Польові дослідження з українського сексу”

Oksana Zabužko „Ukrainu seksa lauka pētījumi”, 1996. g.

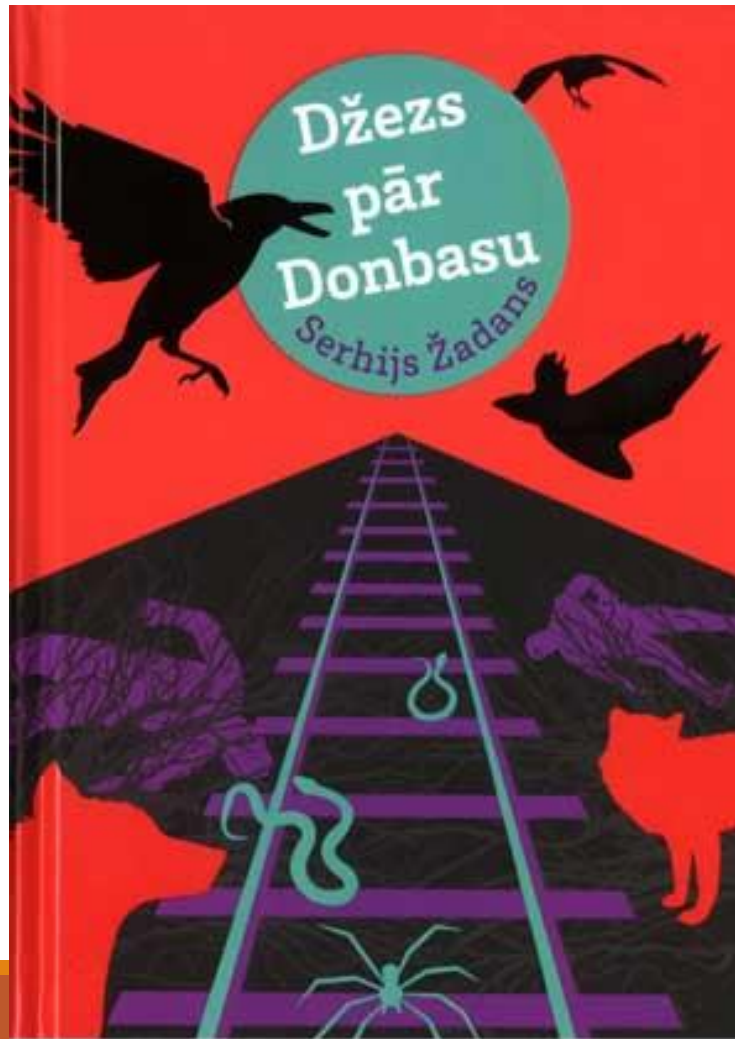

Сергій Жадан

IZDEVNIECĪBA: Jāņa Rozes apgāds

Jāņa Rozes apgāds, 2019

Jūlijas Dibovskas recenzija:

<http://www.punctummagazine.lv/2019/07/01/devinu-pacanu-gramata-ar-psalmiem/>

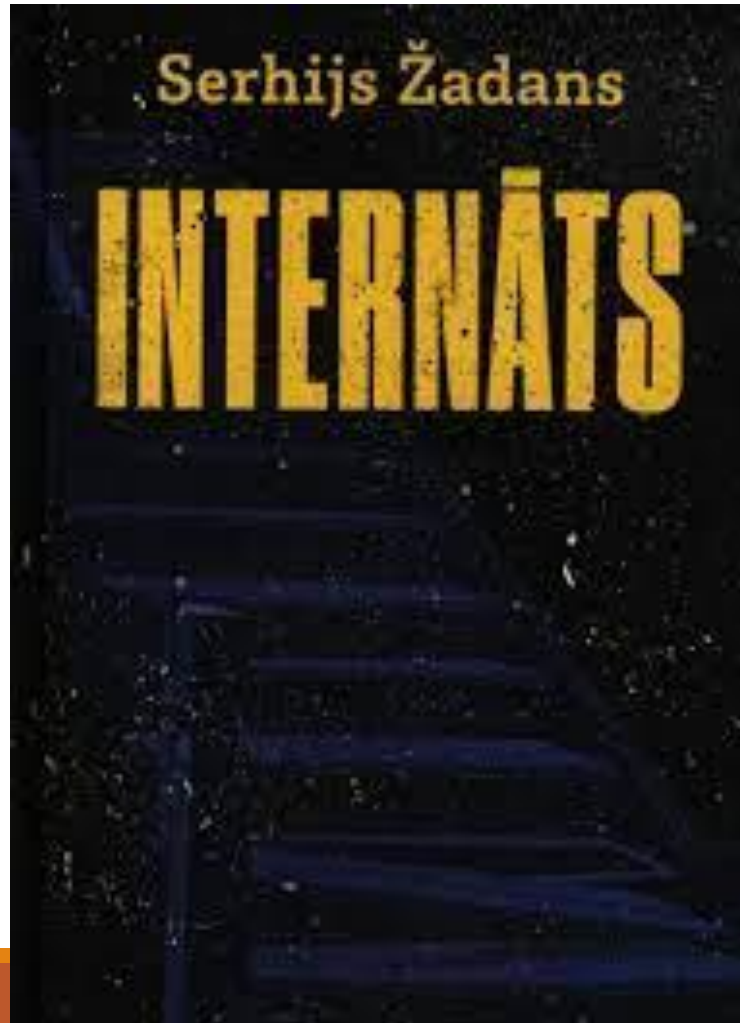

IZDEVNIECĪBA: Jāņa Rozes apgāds, 2017. g.

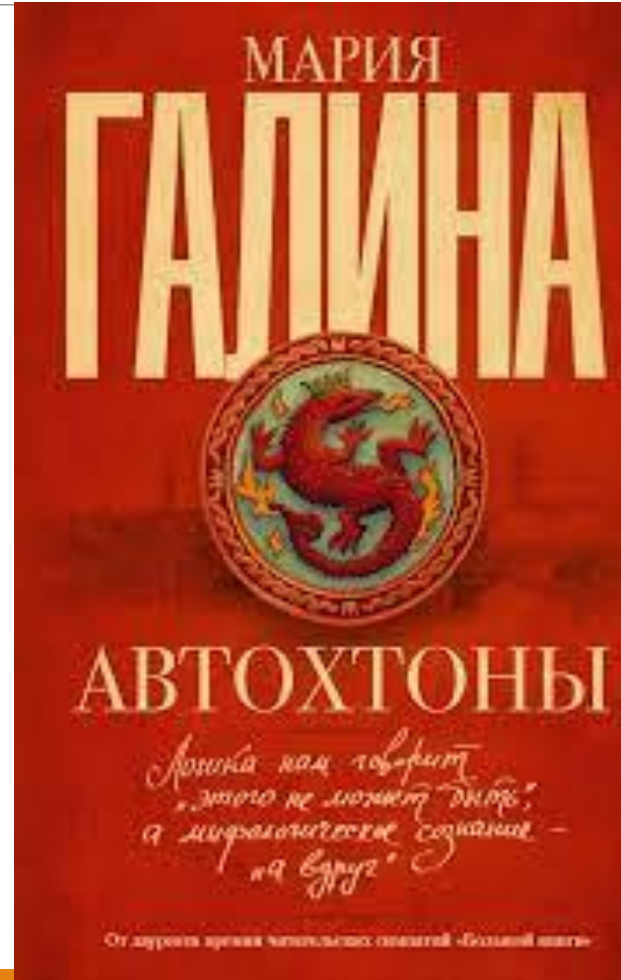
Sergejs Žadans „Vorošilovgrada” (2010. g.)

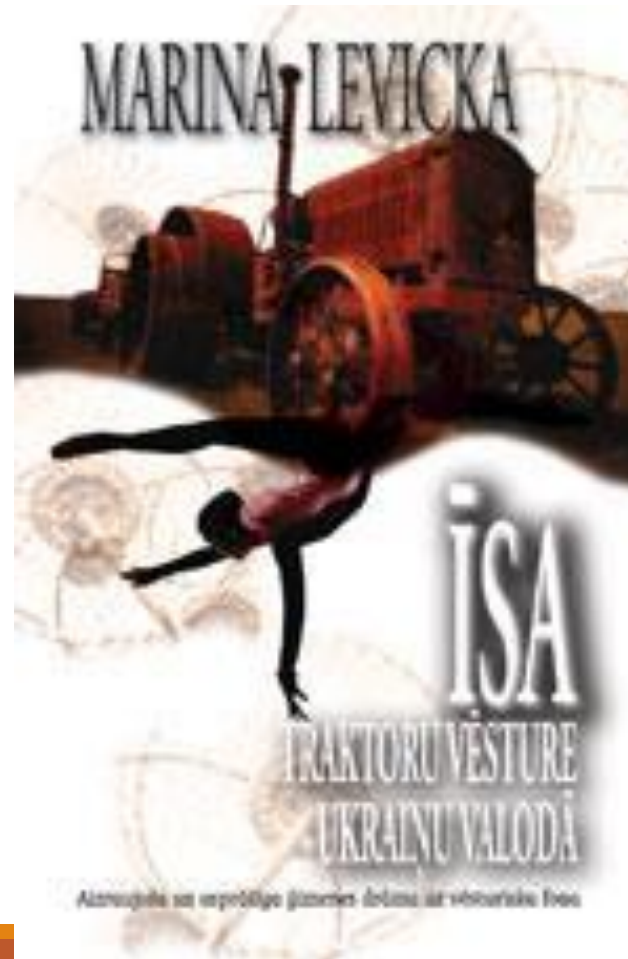
Marija Galina. *Autohtoni.*

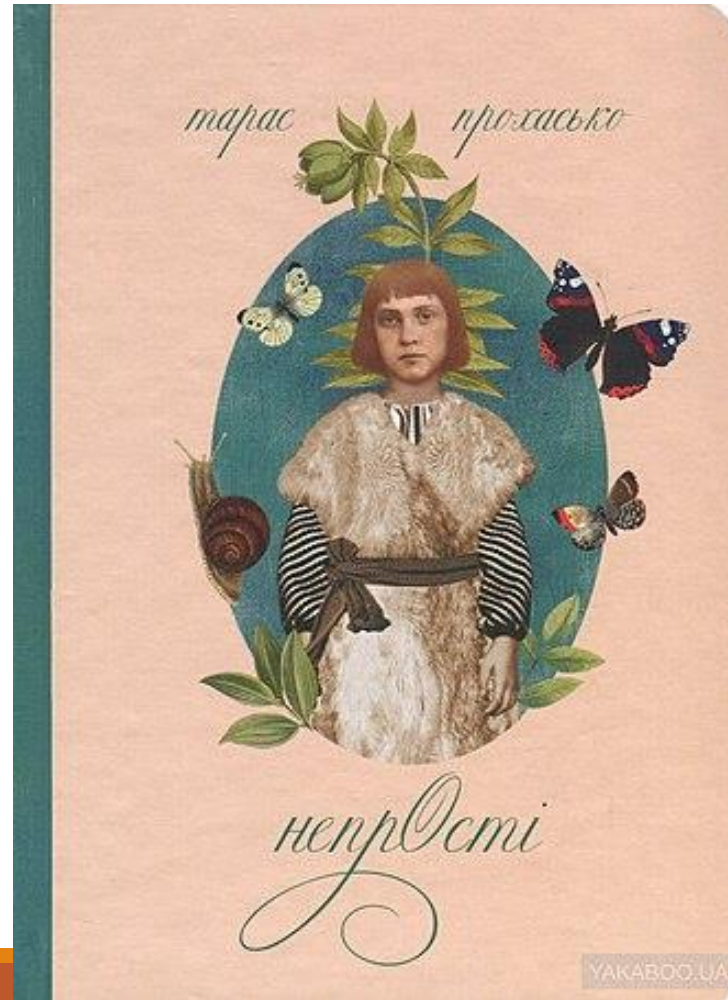
Marina Levicka. Īsa traktoru vēsture ukraiņu valodā. 2007. g.

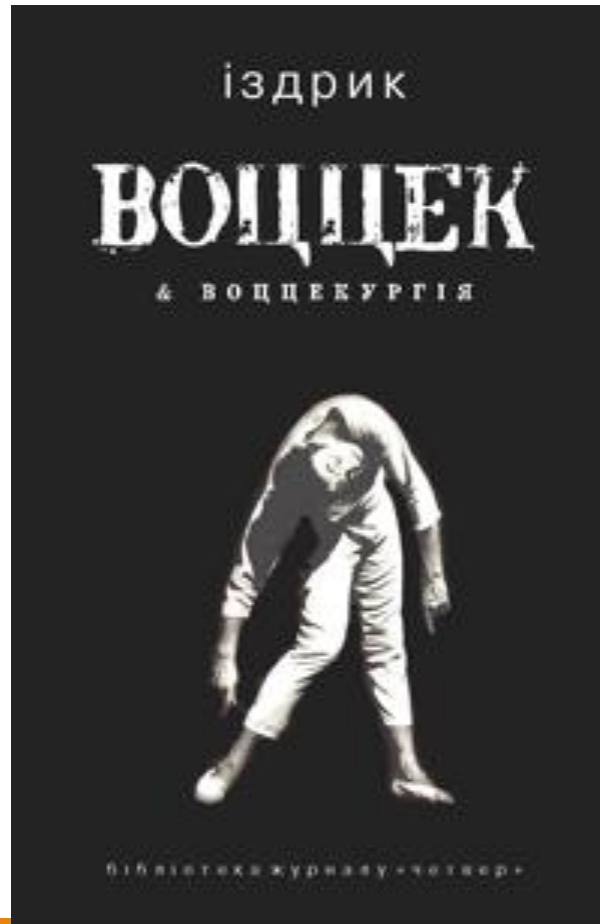
Tarass Prohasko – „Ne vienkāršie” (Nav vienkāršie)
„Непрости”, 2002. gads

Jurijs Izdriks - *Voceks*
1997. gads

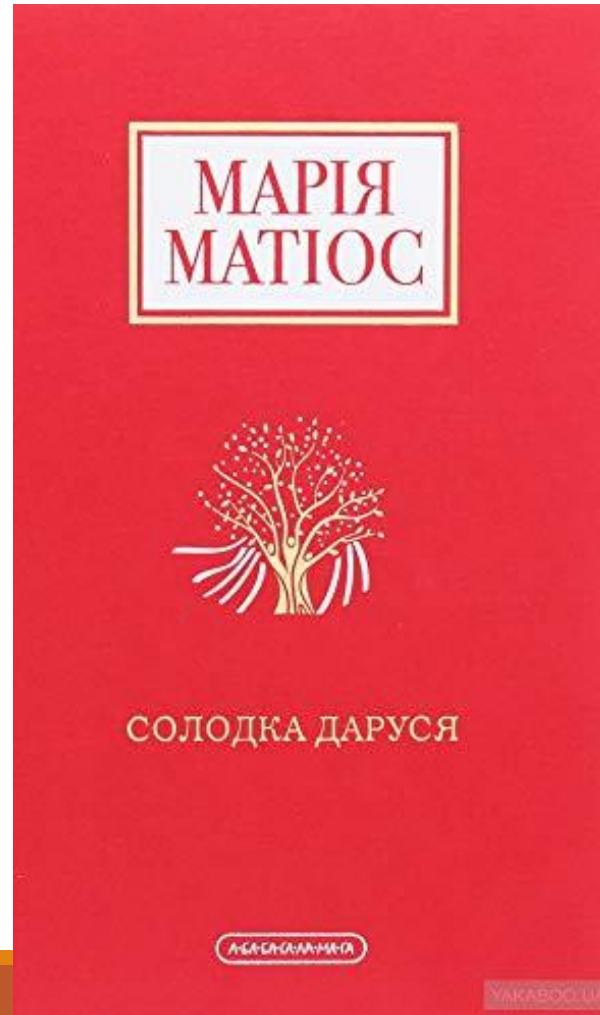
Aleksandrs Irvanecs – „Рівне/Rivne” 2002. gads

Marija Matios – „Darusja saldā”
„Солодка Даруся”, 2004. gads

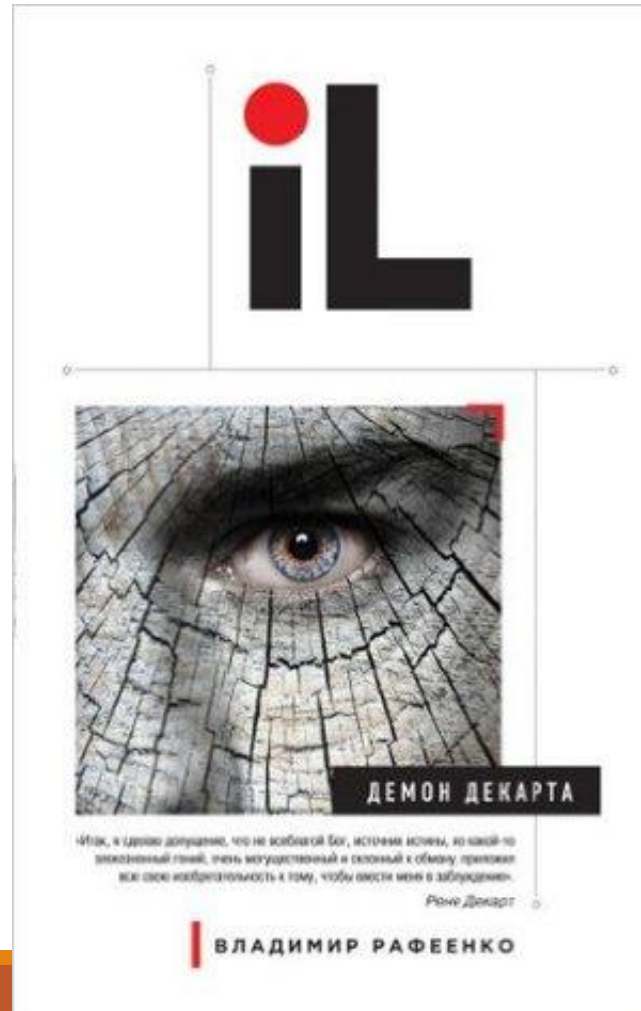
Sofija Andruhoviča – „Fēlikss Austrija”.
«Фелікс Австрія», 2014. gads

Vladimirs Rafeenko – „Dekarta dēmons”, 2013. gads

Karine Arutjunova – „Saki sarkans”,
2012. gads

С. Жадан. Прощання слов'янки (Поезія)

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=JMAJFYSDFLA](https://www.youtube.com/watch?v=JMAJFYSDFLA)

Slāvietes atvadīšanās

Ir visādus gadījies redzēt dauņus,
bet tādi vēl nebija manīti –
viens Zvonimira Bobana kreklā,
otrs – Bobana Markoviča,
baigākā Dienvidslāvijas futbola izlase, klauni tādi.

Nuja, un, lūk, tiklīdz viņi vagonā iekšā, uzreiz
kārtis rokā un sāk spēlēt uz naudu.
Bet naudas nav ne vienam, ne otram.
Velns viņu rāvis, – domā Zvonimirs Bobans, – tagad
apkāsīšu to ākstu, – domā viņš
par Bobanu Markoviču, – tagad
paliks
viņš man
ar pliku dirsu.

Un Zvonimirs Bobans saka Bobanam Markovičam, – bračka,
brālīt, mums galvenais, lai neizsēdina līdz Vīnei, un tad jau
Vīnē
viss būs mūsu rīcībā, un Šengena iekritīs mums klēpī
kā gatavs bumbieris. Prostitūtas, bračiņ, ar savām bizēm
mums krosenes
slaucīs,
mēs iejāsim no Bratislavas puses uz ēzeļiem
kā divi Jēziņi,
tu un es, bračka,
tu un es.

Aha, – Zvonimiram Bobanam atbild Bobans
Markovičs, – protams: kā divi Jēziņi,
izsitīsim šito pilsētu pa tīro, pievāksim jobaniem
ukraiņiem sperto mobilņiku tirgu.
Tu tikai iedomājies, bračņ, cik
pasaulē mīklu un noslēpumu, cik maukumāju
un zagtu telefonu:
dzīve par īsu, lai visas vietas
uz ēzeļiem apbraukātu.

Bet tas viņam atbild: beidz, bračka, nevajag,
dzīve stiepjas kā bajāns,
es vilkšu uz vienu pusi,
tu – uz otru.

Un tā viņi brauc, uzmetuši
uz plaukta melno čemodānu,
kur gul, pārlocīta uz pusēm, viņu
lielā slāvu ideja,
un šī viņu lielā slāvu ideja
ir Ženēvas cirka akrobāte,
meitene, kuru viņi pārlocīja uz pusēm un ielika čemodānā,
laiku pa laikam
izvelkot viņu ārā,
daloties ar viņu maizē un rakijā.

Galvenais – aizvest slāvu ideju līdz Vīnei,
iebraukt pilsētā
svētceļnieku autokolonnas galvgalī.
Pasaulē ir tik daudz dvēseļu jaunavīgu,
mobilo nenozagtu,
spēj tik izstiept
šo dzīvi.

Nu, ko, un tad viņi sāk dziedāt,
dabiski – Balkānu dziesmas,
tik garas, garas, ka pat saviem vārdiem nav iespējams pārstāstīt,
bet apmēram tā:

Kad saule lēc pār Balkāniem
un pirmajiem stariem pieskaras Donavas viļņiem,
tie – Donavas viļņi – sāk iegaismoties,
it kā dibenā gulētu zelta dukāti,
un tad serbu gvardes drosmīgie zaldāti
lec ar visām šautenēm Donavā –
sadabūt tos zelta dukātus meičām
no ostas kvartāliem;
tā viņi arī noslīkst – ar visām šautenēm,
un Donavas viļņi pa smilšaino dibenu
velk viņus uz jūras pusi,
un viņu tumšo, tumšo mundieru dēļ
jūru dēvē par Melno.